



T.C. TİCARET BAKANLIĞI

KOZMETİK SEKTÖRÜ



Sektör Raporları

İhracat Genel Müdürlüğü
Kimya Ürünleri ve Özel İhracat Daire Başkanlığı

KOZMETİK SEKTÖRÜ

Kozmetik ürünleri sanayii, Standart Uluslararası Ticari Sınıflandırmaya (SITC) göre 553. bölümde, Armonize Sisteme (Harmonised System) göre ise 33. Fasılda tanımlanmaktadır. Buna göre; sektör kapsamında yer alan ürünler; uçucu yağlar, sanayide hammadde olarak kullanılan koku veren maddelerin karışımları, parfümler, güzellik/makyaj ve cilt bakımı için müstahzarlar, saç müstahzarları, ağız/diş sağlığını korumaya mahsus müstahzarlar, tıraş müstahzarları, vücut deodorantları ve tuvalet müstahzarlarıdır.

(HS No: 3301,3302, 3303, 3304, 3305, 3306, 3307)

DÜNYA TİCARETİ

2021 yılı Dünya kozmetik ürünleri ithalatında ilk sırada %44,3 pay ile güzellik, makyaj ve cilt bakımı için müstahzarlar yer almakta olup, söz konusu ürünü, %17,1 pay ile koku verici maddeler ve karışımlar ve %13 pay ile parfümler ve tuvalet müstahzarları takip etmektedir.

Tablo 1. Dünya Kozmetik Ürünleri İthalatı (1000 ABD \$)

GTİP	Ürün	Değer(1000\$)			Değişim (%)	Pay (%)
		2019 (\$)	2020 (\$)	2021(\$)	(2020-21)	2021
3301	UÇUCU YAĞLAR, REZİNOİTLER, EKSTRAKSİYONLA ELDE EDİLEN YAĞ REÇİNELERİ VE TERPENLİ YAN ÜRÜNLER, ÇÖZELTİLER	5.775.207	5.283.063	5.740.081	8,7%	3,4%
3302	SANAYİDE VE İÇECEK İMALİNDE HAMMADDE VEYA KOKU VERİCİ MADDELER VE KARIŞIMLAR	26.093.930	26.222.330	28.950.480	10,4%	17,1%
3303	PARFÜMLER VE TUVALET SULARI	20.065.144	16.875.448	21.872.420	29,6%	13,0%
3304	GÜZELLİK, MAKYAJ VE CİLT BAKIMI İÇİN MÜSTAHZARLAR (GÜNEŞLENME KREMLERİ VE MÜST. DAHİL), MANİKÜR VE P	62.602.536	64.907.749	74.740.220	15,1%	44,3%
3305	SAÇ MÜSTAHZARLARI	14.882.743	14.591.116	16.731.473	14,7%	9,9%
3306	AĞIZ VEYA DİŞ SAĞLIĞINI KORUMAYA MAHSUS MÜSTAHZARLAR (BİREYSEL KULLANIMA HAZIR AMBALAJLARDA)	6.561.865	6.731.354	7.289.037	8,3%	4,3%
3307	TRAŞ MÜSTAHZARLARI, VÜCUT DEODORANTLARI, BANYO MÜSTAHZARLARI, TÜY DÖKÜCÜLER, VB.	12.839.790	12.339.332	13.551.531	9,8%	8,0%
Genel Toplam		148.821.215	146.950.392	168.875.242	13,56%	100%

Kaynak: International Trade Center (ITC) Trade-Map

Kozmetik sektöründe dünyanın en büyük ithalatçıları ise Tablo 2'de yer almaktadır.

Tablo-2. Dünya Kozmetik Ürünleri İthalatçıları (1000 ABD \$)

Sıra	Ülkeler	Değer(1000\$)			Değişim (%)	Pay (%)
		2019	2020	2021	(2020-21)	2021
1	Çin	16.111.757	20.476.771	24.117.400	17,8%	14,3%
2	ABD	14.566.329	13.558.175	16.512.896	21,8%	9,8%
3	Hong Kong	6.395.344	8.555.145	8.799.993	2,9%	5,2%
4	Germany	7.934.439	7.153.694	8.079.596	12,9%	4,8%
5	Fransa	6.424.154	5.934.605	6.808.434	14,7%	4,0%
6	İngiltere	6.545.386	5.942.599	6.282.942	5,7%	3,7%
7	Singapur	4.794.349	4.243.486	4.703.427	10,8%	2,8%
8	Hollanda	3.599.565	3.697.442	4.413.623	19,4%	2,6%
9	Kanada	3.766.377	3.524.483	3.976.520	12,8%	2,4%
10	İspanya	3.890.560	3.354.140	3.959.548	18,0%	2,3%
11	Çin, Macao	1.130.775	2.709.612	3.817.117	40,9%	2,3%
12	Rusya	3.475.225	2.965.390	3.731.799	25,8%	2,2%
13	Japonya	3.637.501	3.348.422	3.565.604	6,5%	2,1%
14	İtalya	3.234.480	2.961.696	3.481.666	17,6%	2,1%
15	Belçika	3.194.637	3.108.515	3.369.570	8,4%	2,0%
29	Türkiye	1.570.369	1.261.353	1.160.537	-8,0%	0,7%
Liste Toplamı		90.271.247	92.795.528	106.780.672	15,1%	63,2%
Genel Toplam		148.821.215	146.950.392	168.875.242	14,9%	100,0%

Kaynak: International Trade Center (ITC) Trade-Map

TÜRKİYE'DE KOZMETİK ÜRETİMİ

Kozmetik sektöründe faaliyet gösteren çok uluslu firmaların çoğu Türkiye'de üretim ve pazarlama faaliyetleri yürütmektedir. Sektördeki birçok yabancı yatırımcı lisans anlaşmaları ve ortak girişimler aracılığı ile üretim yapmaktadır.

Türkiye'deki ekonomik gelişmeye bağlı olarak, kozmetik ve kişisel bakım ürünleri pazarı her yıl ortalama % 10 büyümektedir. Pazarda doğal kozmetik ve kişisel bakım ürünlerinin payının % 5 civarında olduğu tahmin edilmektedir. Bu durum dünya pazarıyla paralellik göstermektedir. Türkiye'de pazarlanan ürünlerin sadece % 10'unu Türkiye menşeli ürünler oluşturmaktadır. Saç bakım ürünleri, sektör ürünleri içinde en büyük paya sahiptir. Şampuanlar saç bakım ürünlerinin yaklaşık % 59'unu oluşturmaktadır. Traş ürünleri, tüy dökücüler, banyo ve duş ürünleri özellikle el sabunları, dudak ve göz makyaj malzemeleri, deodorantlar ve ter önleyici ürünler, parfümler, kolonyalar ve bebek bakım ürünleri başlıca üretilen ürünlerdir.

Ülkemizde son yıllarda sektörde doğal sabunlar, şampuanlar, diğer saç bakım ürünleri ve saç boyaları, cilt bakım ürünleri, vücut bakım ürünleri ve diğer doğal kozmetikler üretilmeye başlanmıştır. Özellikle doğal sabun ve şampuan üretimi ülke çapında birçok küçük ölçekli firma tarafından gerçekleştirilmektedir. Dünyaca ünlü defne ve zeytinyağı sabunları Türkiye'de büyük miktarlarda üretilmektedir.

Türk kozmetik ve kişisel bakım ürünleri endüstrisi kalite bakımından da dünya standartlarında üretim yapmaya başlamıştır. Birçok firma ISO 9000 Kalite Sistem Sertifikalarına ve ISO 14001 sertifikasına sahiptir. Türk kozmetik ve kişisel bakım ürünleri üreticileri çevre konusunda, son ulusal ve uluslararası gelişmeleri yakından takip etmektedir. 30 Mart 2005 de Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiş olan 5324 Sayılı Kozmetik Kanunu, AB Kozmetik Direktifine

(76/768/EEC) uyumlaştırılmış ve uygulama söz konusu Kanun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren başlamıştır. Ayrıca Sağlık Bakanlığı tarafından, Temmuz 2013'te AB'de yürürlüğe girmiş olan 1223/2009 sayılı yeni Avrupa Birliği Kozmetik Tüzüğü'nün uyumlaştırma çalışmaları devam etmektedir. Kozmetik üretim yerleri için ISO 22716 standardı zorunlu olarak uygulanmakta, Avrupa Birliği ülkelerine kozmetik ürün ihraç edecek firmaların ise anılan Tüzük uyarınca CPNP (Avrupa Birliği Komisyonu Kozmetik Ürünleri Bildirim Portalı) sistemine, ürün bilgilerinin kaydının yapılması zorunlu bulunmaktadır. 30/11/2010 tarihinde kabul edilen ve 11/07/2013 tarihinde yürürlüğe girmiş olan AB'nin 1223/2009 sayılı Kozmetik Tüzüğü, REACH mevzuatından (EC Regulation No: 1907/2006) etkilenen mevzuat arasında yer almaktadır. Buna göre, birçok kozmetik ürün kimyasal karışım olarak kabul edilmekte olup, REACH Regülasyonuna göre karışımdaki kimyasalların yılda 1 tonu geçmesi durumunda Avrupa Kimya Ajansı (The European Chemical Agency, ECHA)'na kayıt ettirilmeleri gerekmektedir.

Kimyasalların sınıflandırılması, etiketlenmesi ve paketlenmesine yönelik CLP (Classification, Labelling and Packaging Regulation No: 1272/2008) mevzuatına göre kozmetik ürünleri oluşturan işlenmemiş ürünlerin CLP'ye göre işlem görmesi gerekmekte olup, bitmiş kozmetik ürün CLP'den muaftır. 1223/2009 sayılı Kozmetik mevzuatında REACH ve CLP mevzuatı kapsamında da kısıtlama, etiketlemeye ve sınıflandırmaya yönelik değişiklikler yer almaktadır.

TÜRKİYE'DE DIŞ TİCARET

İhracat

Kozmetik sektörü ihracatımız, 2020 yılında 953 milyon ABD Doları iken, 2021 yılında bir önceki yıla göre %16,6 artış göstererek 1,1 milyar ABD Doları, 2022 yılında ise bir önceki yıla göre %21 artış göstererek 1,34 milyar ABD Doları seviyesinde gerçekleşmiştir. Yıllar itibariyle sektör ihracatının artış trendi içerisinde olduğu görülmektedir.

2022 yılında Türkiye kozmetik sektörü ihracatından en fazla payı %24,7 ile tıraş ve deodorant ürünleri (GTP: 3307) ve %22,4 ile saç müstahzarları (GTP: 3305) almaktadır.

Tablo 3. Türkiye'nin Kozmetik Ürünleri İhracatı (1000 ABD \$)

GTİP	Ürün	Değer (1.000 \$)			Değişim (%) (2021-22)	Pay (%) 2022
		2020 (\$)	2021 (\$)	2022 (\$)		
3301	UÇUCU YAĞLAR, REZİNOİTLER, EKSTRAKSİYONLA ELDE EDİLEN YAĞ REÇİNELERİ VE TERPENLİ YAN ÜRÜNLER, ÇÖZELTİLER	37.894	37.917	44.419	17,1%	3,3%
3302	SANAYİDE VE İÇECEK İMALİNDE HAMMADDE VEYA KOKU VERİCİ MADDELER VE KARIŞIMLAR	169.120	196.146	249.402	27,2%	18,5%
3303	PARFÜMLER VE TUVALET SULARI	117.199	125.145	137.219	9,6%	10,2%
3304	GÜZELLİK, MAKYAJ VE CİLT BAKIMI İÇİN MÜSTAHZARLAR (GÜNEŞLENME KREMLERİ VE MÜST. DAHİL), MANİKÜR VE P	214.315	232.799	264.149	13,5%	19,6%
3305	SAÇ MÜSTAHZARLARI	188.476	234.720	300.943	28,2%	22,4%
3306	AĞIZ VEYA DIŞ SAĞLIĞINI KORUMAYA MAHSUS MÜSTAHZARLAR (BİREYSEL KULLANIMA HAZIR AMBALAJLARDA)	12.116	12.219	16.534	35,3%	1,2%
3307	TRAŞ MÜSTAHZARLARI, VÜCUT DEODORANTLARI, BANYO MÜSTAHZARLARI, TÜY DÖKÜCÜLER, VB.	214.149	272.867	332.156	21,7%	24,7%
Genel Toplam		953.269	1.111.813	1.344.822	21%	100%

Kaynak: TÜİK

Türkiye kozmetik sektörü yaklaşık 179 ülkeye ihracat gerçekleştirmekte olup, 2022 yılı sektör ihracatında %62'lik paya sahip olan ilk 15 ülkeye ilişkin istatistiki bilgiler Tablo-4 yer almaktadır.

Söz konusu tablodan da görüleceği üzere, 2022 yılında gerçekleştirilen sektör ihracatının %8'i (108,2 milyon ABD Doları) Irak'a, %7,2'si (96,9 milyon ABD doları) ABD'ye ve %6,9'u (92,6 milyon ABD Doları) Rusya'ya gerçekleştirilmiştir.

Tablo-4: Türkiye'nin Ülkelere Göre Kozmetik Ürünleri İhracatı (1000 ABD \$)

	Ülkeler	Değer (1.000 \$)			Değişim (%)	Pay (%)
		2020	2021	2022	(2021-22)	2022
1	Irak	103.126	116.445	108.192	-7,1%	8,0%
2	ABD	82.270	94.569	96.921	2,5%	7,2%
3	Rusya	40.690	48.484	92.567	90,9%	6,9%
4	B.A.E	36.376	50.673	79.139	56,2%	5,9%
5	İran	49.614	59.191	75.562	27,7%	5,6%
6	Hollanda	53.623	54.687	67.910	24,2%	5,0%
7	Fransa	25.070	32.931	45.974	39,6%	3,4%
8	Almanya	38.895	36.313	44.497	22,5%	3,3%
9	Azerbaycan	29.651	30.365	43.446	43,1%	3,2%
10	İsrail	20.265	25.367	35.681	40,7%	2,7%
11	Libya	17.870	33.048	32.246	-2,4%	2,4%
12	İngiltere	25.905	28.761	32.239	12,1%	2,4%
13	Özbekistan	14.071	12.363	29.967	142,4%	2,2%
14	Romanya	21.528	26.273	27.603	5,1%	2,1%
15	Gürcistan	13.617	14.150	21.600	52,7%	1,6%
Liste Toplamı		572.571	663.620	833.544	25,6%	62%
Genel Toplam		953.269	1.111.813	1.344.822	21%	100%

Kaynak: TÜİK

TİM 2023 İhracat Stratejisi kapsamında temizlik ve kozmetik maddeleri ile sabun sektörü 2023 ihracat hedefi 3,3 milyar dolardır. Söz konusu sektörler kapsamında ilgili İhracatçı Birliği Genel Sekreterlikleri İstanbul Maden ve Metaller İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliği (İMMİB) ile Akdeniz İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliği (AKİB), ilgili ihracatçı birlikleri ise yine İMMİB bünyesindeki İstanbul Kimyevi Maddeler ve Mamulleri İhracatçıları Birliği ile AKİB bünyesindeki Akdeniz Kimyevi Maddeler ve Mamulleri İhracatçıları Birliğidir.

İthalat

Türkiye'nin kozmetik maddeleri ithalatı, 2020 yılında 1,16 milyar ABD Doları iken, 2021 yılında %8,7 oranında artarak 1,26 milyar ABD Doları olarak gerçekleşmiştir. 2022 yılında ise bir önceki yıla göre %24,5 artış ile 1,57 milyar ABD Dolar seviyesine yükselmiştir.

2022 yılında en fazla ithalat sanayide kullanılan koku verici maddeler ve karışımlarda gerçekleştirilmiş olup, bu ürün grubunu, güzellik, makyaj ve cilt bakımı için müstahzarlar ve parfümler takip etmektedir.

Tablo 5. Türkiye'nin Kozmetik Ürünleri İthalatı (1000 ABD \$)

GTİP	Ürün	Değer (1.000 \$)			Değişim	Pay
		2020	2021	2022	(2021-22)	2022
3301	UÇUCU YAĞLAR, REZİNOİTLER, EKSTRAKSİYONLA ELDE EDİLEN YAĞ REÇİNELERİ VE TERPENLİ YAN ÜRÜNLER, ÇÖZELTİLER	33.314	39.091	43.730	11,9%	2,8%
3302	SANAYİDE VE İÇECEK İMALİNDE HAMMADDE VEYA KOKU VERİCİ MADDELER VE KARIŞIMLAR	456.242	456.372	510.279	11,8%	32,5%
3303	PARFÜMLER VE TUVALET SULARI	91.529	165.958	253.024	52,5%	16,1%
3304	GÜZELLİK, MAKYAJ VE CİLT BAKIMI İÇİN MÜSTAHAZARLAR (GÜNEŞLENME KREMLERİ VE MÜST. DAHİL), MANİKÜR	255.681	292.394	396.024	35,4%	25,2%
3305	SAÇ MÜSTAHAZARLARI	166.565	155.260	197.363	27,1%	12,6%
3306	AĞIZ VEYA DİŞ SAĞLIĞINI KORUMAYA MAHSUS MÜSTAHAZARLAR (BİREYSEL KULLANIMA HAZIR AMBALAJLARDA)	86.261	91.123	90.833	-0,3%	5,8%
3307	TRAŞ MÜSTAHAZARLARI, VÜCUT DEODORANTLARI, BANYO MÜSTAHAZARLARI, TÜY DÖKÜCÜLER, VB.	70.945	61.390	79.116	28,9%	5,0%
Genel Toplam		1.160.537	1.261.588	1.570.369	24,5%	100%

Kaynak: TÜİK

2022 yılında kozmetik ürünleri ithalatımızdan en fazla payı alan ülkeler sırayla Fransa (%24), Almanya (%11,3) ve İrlanda (%9) olmuştur.

Tablo-6: Türkiye'nin Ülkelere Göre Kozmetik Ürünleri İthalatı (1000 ABD \$)

	Ülkeler	Değer (1.000 \$)			Değişim (%)	Pay (%)
		2020	2021	2022	(2021-22)	2022
1	FRANSA	169.850	230.877	377.219	63,4%	24%
2	ALMANYA	189.039	176.338	177.451	0,6%	11,3%
3	İRLANDA	135.103	149.222	136.169	-8,7%	9%
4	İSVİÇRE	110.621	102.534	107.897	5,2%	6,9%
5	İTALYA	53.331	65.139	94.147	44,5%	6%
6	İSPANYA	43.917	55.603	79.470	42,9%	5,1%
7	A.B.D.	39.082	50.874	70.792	39,2%	5%
8	ROMANYA	60.335	41.446	70.167	69,3%	4,5%
9	POLONYA	62.212	56.780	66.945	17,9%	4%
10	İNGİLTERE	52.957	41.055	59.610	45,2%	3,8%
11	HOLLANDA	38.765	42.952	45.196	5,2%	3%
12	ÇİN	25.144	31.955	42.423	32,8%	2,7%
13	GÜNEY KORE	16.836	27.215	34.784	27,8%	2%
14	MISIR	19.518	16.800	24.152	43,8%	1,5%
15	SLOVAKYA	22.009	29.384	22.925	-22,0%	1%
Liste Toplamı		1.038.719	1.118.174	1.409.347	26,0%	89,7%
Genel Toplam		1.160.537	1.261.588	1.570.369	24,5%	100%

Kaynak: TÜİK

KAYNAKLAR

- International Trade Center (ITC) Trade-Map (www.trademap.net)
- T.C. Ekonomi Bakanlığı
- T.C. Sağlık Bakanlığı
- EUR-Lex (<https://eur-lex.europa.eu>)